

100th Anniversary of the Assassination of Rosa Luxemburg and Karl Liebknecht

Legacy of Rosa and Karl

Despite all that the Proletarian World Revolution will destroy the Imperialist System!

During Communism Humankind will liberate itself!

On **15 January 1919** in Berlin Karl Liebknecht and Rosa Luxemburg were assassinated by soldiers of the Reichswehr (Armed forces of the Weimar Republic) by order of Noske, the Social Democratic minister of Reichswehr. The **November Revolution 1918** was suffocated by the Social Democratic Party (SPD) government of Ebert and Scheidemann on behalf of the German bourgeoisie. In the bloody **struggles of January 1919** the proletarian revolutionary workers and their leaders were defeated. Only two weeks before, on 30 December 1918, the **Communist Party (KPD)** had been founded at the behest of the two comrades, Rosa and Karl. Finally and unfortunately too late. The revolutionary uprising in Germany should obtain a proletarian leadership. A militant Communist party formed by the unification of the best fighters of the proletariat who clearly separated from all social-chauvinists and opportunists. Only such a party could beacon the revolutionary movement against war further to the dictatorship of the proletariat, to the unrestricted political power of the working class and **to Socialism**. Only by this way, once for all, an **end could have been put to imperialist wars**. But the bourgeois counter-revolution under the leadership of SPD defeated the fighting proletariat. Rosa Luxemburg and Karl Liebknecht – and under their guidance the KPD – stood in open opposition to the politics of the German Social Democrats who had cast their lot with German imperialism. Rosa and Karl vehemently opposed those illusionist ideas of finishing war without revolution by negotiating with the emperor

and achieving Socialism on the way of reforms.

The **October Revolution 1917** under the guidance of Lenin and the Bolsheviks put an end to war in Russia and had enormous effects on the revolutionary movement all over the world, and especially in Germany.

In May 1915, not even one year since the start of the war, Karl Liebknecht stated in a flyer, "**The main enemy of the German people is to be found in Germany: German imperialism, the German war party, the German secret diplomacy.**"¹

Shortly after the beginning of November Revolution, Rosa Luxemburg named the aim of the revolutionary workers' movement: "**Socialism doesn't mean sitting together in parliament and passing laws, Socialism in our opinion means *squashing the ruling class* with all brutality the proletariat can develop in its struggle.**"²

Who betrayed us? ... Social Democrats!

The assassination of Rosa and Karl being the most conscious and determined trailblazers for Socialism in Germany clarify the counter-revolutionary role of the Social Democratic Party even at the beginning of the 20th century. In the following decades this party of labour aristocracy, who still nowadays claim to represent the interest of the masses, have proven a dozen times that they

¹ Liebknecht, „The main enemy stand in the own contry!“, collected works, Bd. VIII, p. 225, Dietz Verlag 1972, Germ.

² Luxemburg, „General meeting of the USPD in Berlin 15.12.1918 – Speech“, collected works, Bd. 4, p. 459, Dietz Verlag 1970, Germ.

always side with monopoly capital for their policy of repression in the interior (emergency laws, police laws!) and imperialist war policy (Afghanistan, destruction of Yugoslavia!).

To a large extent it is due to the Social Democrats, who seemed so successful in the 1970ies and have been on the decline since the end of the 20th century, that the ruling class have succeeded in keeping down the workers' and people's masses ideologically and politically and quelling them militarily in the 100 years since November Revolution 1918.

After the assassination of the chair persons of the CP of Germany the Social Democrats in **Germany** directly and indirectly supported the suppression of revolutionary struggles in Hamburg, in the Rhine and Ruhr region and in Middle Germany. Moreover the SPD wielding their militant anti-communism (Berlin Blood May 1929!) and splitting the working class paved the way for Hitler fascism

In **Austria** the Social Democrats (SDAPOe) organised the suppression of November Revolution and i.a. the assassination of six revolutionary workers during the Maundy Thursday Massacre in Vienna in April 1919. Later the SDAPOe was responsible for the police massacre in front of the Palace of Justice in Vienna on 15 July 1927 with 90 dead and hundreds of wounded, and not at last for the heavy defeat of the February Struggles in 1934.

In opposition to this **pro-imperialist bourgeois politics of the Social Democrats** Rosa and Karl stressed already in 1918, *"Imperialism is bankrupt with its economic policy, its policy of nationalities, with its war policy. It is at its wits end. It can only spread ruin, misery and anarchy, organise death. It cannot construct any longer, not organise life, it cannot guide the bourgeois society out on normal tracks from anarchy and the bacchanals of death.*

Only Socialism alone could do this, **proletarian revolution** overturning the ruling gang of murderers with one mighty jolt and showing the tortured humankind the redemptive **escape to a new social order.**"³

And Rosa denounced: *"The inseparable link of imperialism with the capitalist development, whose legitimate child it is... that's what we must teach the working class to understand. And they must draw consequences from that, understand that you can fight imperialism, war, land grabbing, haggling over peoples, breach of law, policy of violence only by confronting global political genocide with revolution. Searching however for remedy and solutions for its conflicts **within** the imperialist politics and trying to withstand its storm and stress by simply trying to bring it back to the already outgrown status, that is not*

*proletarian but petty bourgeois desperate policy. This policy is fundamentally nothing else than permanently defending **yesterday's imperialism against today's imperialism.**"*⁴

Only Socialist Revolutions will put an end to imperialist wars!

Our commemoration of Rosa Luxemburg and Karl Liebknecht is inseparably linked with their struggle against colonialism and imperialist wars. They bravely fought against the crimes of German imperialism in the colonies, semi-colonies and dependent countries. In their time they especially denounced the Herero and Nama genocide in today's Namibia (Southwest Africa), the expansion of German imperialism in the Osman Empire and its participation in the Armenian genocide. Therefore Rosa and Karl are our unforgettable heroes in our struggle against today's imperialist aggressions on the Balkans, in West and Middle Asia and Africa. Following their politics we stress our **internationalist commitment and solidarity** especially with the **peoples oppressed and exploited by "our own" imperialism.**

They were resolute protagonists against imperialist war. So Rosa in the eve of World War I again and again put forward the question: What reason does a German worker have to consider a French worker his enemy being in the same suppressed and exploited situation? Why should they slaughter each other for the interest of their oppressors? In a speech in May 1914 she demanded, *"The military is the nerve centre of today's state. And exactly against this we must direct our full power."*⁵ When she called for conscientious objection (refusing military service) at a rally in Frankfurt/Main she was persecuted as a "traitor to her fatherland", she was charged for "instigation to disobedience against the laws and against the orders of the authorities" and condemned to one year of prison.

Karl Liebknecht was the first representative of SPD in parliament who refused the obligation to vote in accordance with party policy and on **2 December 1914** voted against **war credits**. From spring 1915 onwards in Germany again and again workers' demonstrations flared up and on 1 January 1916 Karl participated in the (illegal) foundation of a progenitor organisation of Spartacus League, **later KPD**. On **1 May 1916** he agitated at an anti-war rally with 20,000 participants in Berlin and was promptly arrested because of his speech **"Down with the war, down with the government!"**, and charged for high treason. On the day of the start of the lawsuit (28 June 1916) 55,000 workers went on strike to support him. When we nowadays stand up and demon-

3 „Spartakusletters“, Spartakus Nr. 10, August 1918, p. 437, Dietz Verlag 1958, Germ.

4 Luxemburg, „Pettybourgeois or proletarian worldpolicy“, 19.08.1911, Bd. 3, p. 30

5 Luxemburg, „About militarism and workingclass“, Bd. 3, p. 444

strate against current or threatening participation in imperialist wars of our bourgeoisies, against imperialist "peace" missions of all kind, then Rosa and Karl are our shining heroes.

With Rosa Luxemburg and Karl Liebknecht for Socialism and the Communist Party

Contrary to those allegations of today's reformists Rosa and Karl vehemently championed communism and the necessity of a Communist Party. At the foundation conference of the KPD Karl demanded "*a party that unflinchingly and recklessly represents the interests of the proletariat, that is **united and unified in its spirit and its will**, a party that has a **clear programme**, a party where the aim and the means are chosen in clear determination, in a determination which cannot be confused, with means chosen according to the interest of the Socialist Revolution, according to the interest required by the Socialist World Revolution.*"⁶

In an attempt to discredit Rosa and Karl the reformists and opportunists of all colours again and again point at the **manuscript (!) on the Russian Revolution** – written in isolation of prison and never published before her death and then as a part of her general legacy. In this context we point out that **Rosa Luxemburg** who essentially prepared and asserted the foundation of KPD declared at the party founding congress, "*When they confront us with defamations against the Russian Bolsheviks we should never forget to answer: Where have you learned the ABC of your present revolution? You got it from the Russians!*"⁷ At the same time when writing about the **perspectives in Germany** in "Rote Fahne" (Red Flag, daily newspaper of KPD) she stressed "*that the Communist Party of Germany as an assault detachment of the proletarian revolution is becoming the grave-diggers of bourgeois society. Now it's time to get to work... It's our task to support and guide this propaganda of objective conditions with clarity, energy and enthusiasm. To forge the German proletariat to the mighty hammer that will smash class domination, that is the historical mission of the Communist Party of Germany.*"⁸

Just as the Russian Bolsheviks, especially Lenin, criticized in the international debate, we state that the foundation of KPD was behind time, Rosa and Karl had too long retained to the unity in SPD and later in USPD (Independent Social Democratic Party). So a well-tested Communist Party that organised the workers for an armed insurrection was lacking in the January Uprising 1919.

Learning from the **positive and negative experience** of Spartacus League, KPD and the great workings of

Rosa and Karl means for us Communists of today: Relentlessly fighting for **the unity of the Marxist-Leninists, the Communists** in our countries. Tackling united and with full power the forming of a Communist Party as the **main task**.

Promoting the political-ideological demarcations against reformists and opportunists, the false friends of the working class, for entrenching Communist convictions in the movement.

On the 100th anniversary of the assassination of Rosa Luxemburg and Karl Liebknecht we commemorate these two **outstanding internationalists, trailblazers for the proletarian revolution**. Not as historical figures from times long gone. **No, as comrades who work further, who give us power and courage.**

Now and then **the workers in our countries and world-wide** are living and suffering under the essentially same conditions created by imperialism as the last stage of capitalism. After a relatively short phase of boom in Western Europe after the devastations of World War II also here we have experienced a permanently progressing deterioration of the living conditions of the working class since the "neo-liberal turnaround" in the 1980ies, unless in hard class struggles some single bits of amelioration are wrested from the bourgeoisie. Especially since the 2008 crisis every year the number of people driven into poverty and misery has been increasing also in Europe. Capitalism in its imperialist epoch is characterized by the most brutal competition of the big monopolistic trusts that by means of "their" states and associations of states are trying to enforce their interest all over the world. This **global struggle for shares** of profit necessarily leads again and again into regional and global **wars** for resources, sales markets and strategic positions. The **major victims** are **the workers' and people's masses in the neo-colonial and dependent countries** who are confronted with famine, misery of war and displacements. Also in the highly developed **capitalist-imperialist centres** such as Europe, however, **poverty and pauperization** of wide masses of workers are obviously increasing.

Not least because of the history of the last 100 years since the failed attempt to make proletarian revolutions in Western Europe, we as Revolutionary Communists are firmly convinced that the revolutionary path pursued also by Rosa Luxemburg and Karl Liebknecht in 1918 can open a new world for the masses of workers and people.

On this path shown by Rosa and Karl we are fighting for the seizure of power by the working class and for Socialism, for a Communist future without suppression and exploitation.

6 Liebknecht, „The crisis in der USPD“, 30.12.1918, Bd. IX, p. 674

7 Luxemburg, „Speech about the programme“, 30.12.1918, Bd. 4, p. 496

8 Luxemburg, „The first party rally“, 03.01.1919, Bd. 4, p. 514f

Rosa ve Karl'ın çağrısı:

Her Şeye Rağmen Proleter Dünya Devrimi Emperyalizmi Yerle Bir Edecektir!

İnsanlık Kendini Komünizmde Özgürleştirecektir!

15 Ocak 1919'da Karl Liebknecht ve Rosa Luxemburg Berlin'de sosyal demokrat imparatorluk savunma bakanı Noske'nin verdiği emirle imparatorluk askerleri tarafından katledildiler. **1918 Kasım Devrimi** Alman burjuvazisinin çıkarlarını savunan sosyal demokrat Ebert/Scheidemann hükûmeti tarafından boğuldu. **1919 Ocak ayında** proleter devrimci işçilerin ve onun önderlerinin **ayaklanması** kanla bastırıldı. Bunun hemen iki hafta öncesinde, **30 Aralık 1918**'de, Rosa ve Karl'ın ısrarlı çabaları ile Almanya Komünist Partisi (KPD) kurulmuştu. Ne yazık ki bu çok geç kalmış bir adımdı. **KPD**'nin kuruluşu ile amaçlanan Almanya'daki devrimci ayaklanmaya proleter bir önderlik sağlamaktı. Amaçlanan proletaryanın en iyi savaşçıları çatısı altında toplayan ve kendini her türden sosyal şovenistlerden ve oportünistlerden kesin çizgilerle ayıran komünist bir savaş örgütünün yaratılmasıydı. Yalnızca böyle bir parti savaşa karşı yükselen devrimci hareketi proletarya diktatörlüğüne, işçi sınıfının sınırsız siyasi iktidarına ve **sosyalizme doğru** yönlendirebilirdi. Yalnızca böyle bir parti önderliğinde Almanya'da emperyalist **savaşlar** bir daha dönmemesine **tarihin çöplüğüne** gömülebilirdi. Fakat ne yazık ki bu başarısızdı. Almanya Sosyal Demokrat Partisi (SPD) önderliğinde burjuvazinin karşı devrimi mücadele eden proletaryayı yenmeyi becerdi.

Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht ve onların önderliğinde kurulan Almanya Komünist Partisi (KPD) Birinci Dünya Savaşı'nda Alman emperyalizminin safında yer tutan Alman sosyal demokrasininin bu ihanetinin açıkça karşısında idiler. Onlar açıkça, herhangi bir devrim olmaksızın, imparatorluğun görüşmeler yoluyla savaştan çıkacağı ve reformlar yoluyla sosyalizme varılabileceği hayallerinin karşısında idiler. **1917**'de Rusya'da Lenin ve Bolşevikler önderliğinde gerçekleşen **Ekim Devrimi** Rusya'da savaşa son vermişti ve bütün dünyada özellikle de Almanya'da büyük bir etki yapmıştı. Aslında savaşın başlamasından bir yıl sonra, **1915 Mayıs**'ında Liebknecht'in kaleme aldığı bir bildiri de şu tespitler yapıyordu: **"Alman halkının baş düşmanı Almanya'nın içindedir: Alman emperyalizmi, Alman savaş partisi, Alman gizli diplomasisi."**¹ 1918'de Alman-

ya'da Kasım Devrimi'nin başlamasının hemen ertesinde Rosa Luxemburg devrimci işçi hareketinin hedefi konusunda şunları yazıyordu; *"Sosyalizm parlamentoda oturup yasa yapmak değildir, bizim açımızdan sosyalizm proletaryanın mücadelesinde geliştirebileceği en üst seviyedeki şiddetle hâkim sınıfların ezilmesidir."*²

Bize İhanet Edenler Kimler?.. Sosyal Demokratlar!

Almanya'da sosyalizm mücadelesinin o dönemdeki en bilinçli ve en kararlı öncü savaşçıları olan Rosa ve Karl'ın katledilmesi, sosyal demokrasinin daha 20. yüzyılın başlarındaki oynadığı karşı devrimci rolü açıkça ortaya koymuştur.

Bunu izleyen on yıllarda da hâlâ geniş yığınların çıkarlarını savunduğu iddiasında olan işçi aristokrasininin bu partisi, her ciddi durumda tekeli kapitalizmin safında, onun içe yönelik baskı siyasetlerinin (Sıkıyönetim yasaları, Polis yasaları) ve emperyalist savaş siyasetininin (Afganistan, Yugoslavya'nın parçalanması) arkasında durduğunu defalarca ispatlamıştır.

Egemenlerin Kasım Devrimi'nden bu yana geçen yüz yıl boyunca işçi sınıfını ve halk yığınlarını ideolojik –politik olarak kendi kuyruklarına takabilmelerinde ve askeri olarak ezabilmelerinde, 1970'li yıllarda görünürde çok başarılı olan, 2000'li yılların başından bu yana çöküş içinde bulunan sosyal demokrasinin büyük payı vardır. **KPD**'nin başkanlarının katledilmesinin ertesinde sosyal demokratlar **Almanya**'da doğrudan ve dolaylı olarak Hamburg'da, Ren-Ruhr bölgesinde, Orta Almanya'da bir dizi devrimci ve antifaşist mücadelenin bastırılmasını desteklediler. **SPD** bunun ötesinde militan antikomünizmi (1929'da Berlin'deki kanlı 1 Mayıs!) ile işçi sınıfının bölünmesinde başrol oynayarak Hitler faşizminin yolunu açan partidir.

Avusturya'da da sosyal demokratlar Kasım Devrimi'nin bastırılmasını örgütlediler ve Nisan 1919'da Viyana'da Yortu Bayramı Perşembesi katliamında 6 devrimci işçiyi öldürdüler. Avusturya Sosyal Demokrat Partisi (SPÖ)

1 Liebknecht, "Baş Düşman kendi ülkemizedir", Toplu konuşmalar ve Yazılar, cilt VIII, s. 225, Dietz Verlag 1972, Alm.

2 Luxemburg, "Büyük Berlin USP – toplantısında konuşma", 15.12.1918, Toplu Eserler, cilt 4, s. 459, Dietz Verlag 1970, Alm.

daha sonra da 15 Haziran 1927'de Adalet Sarayı önünde yaşanan ve 90 emekçinin öldüğü polis katliamının ve 1934'deki Şubat Direnişi'nin yenilmesinin sorumlusudur.

Sosyal Demokrasinin emperyalizm yanlısı, burjuva siyaseti hakkında Rosa ve Karl daha 1918'de şunları vurguladılar: **"Emperyalizm ekonomi politikasında, milliyetler politikasında, savaş politikasında iflas etmiştir. Söyleyecek sözü kalmamıştır. O artık yalnızca yıkım, sefalet ve anarşi yayabilir ve ölümü örgütleyebilir. O artık herhangi bir şey inşa edemez, hayatı örgütleyemez, burjuva toplumu onun içine batmış olduğu anarşiden ve ölüm şöleninden çıkarıp normal bir yola sokamaz. Bütün bunları yalnızca katiller çetesini büyük bir sarsıntı ile yerle bir eden ve acı çeken insanlığa yeni bir toplum düzeninin kurtarıcı çıkış yolunu gösteren proleter devrim ve sosyalizm gerçekleştirilebilir."**³

Rosa Luxemburg da şunu açıklamıştı:

*"Emperyalizmin, kapitalizmin gelişmesinin meşru çocuğu olduğu kapitalizmle kopmaz bağıni işçi sınıfına kavratmak zorundayız. Bundan çıkarılacak sonuç şudur: Emperyalizme, savaşa, ülkelerin işgaline, halkların birbirine karşı kışkırtılmasına, adaletsizliğe, şiddet siyasetine karşı mücadele kapitalizme karşı mücadele olarak yürütülmek, dünya siyasetindeki soykırıma karşı sosyal devrim konulmak zorundadır. Emperyalist politikanın çerçevesi içinde onun kendi yarattığı çatışmalara karşı yardım ve çözümler aranır ve onun saldırılarına ve yayılmacılığına karşı, onu eski hâline, çoktan aşmış olana geri döndürmeye çalışarak direnilirse, bu proleter bir siyaset değil, umarsız bir küçük burjuva siyaset olur. Bu siyaset aslında **dünkü emperyalizmi bugünkü emperyalizme karşı savunmaktan başka bir şey değildir."**⁴*

Yalnızca Sosyalist Devrimler Emperyalist Savaşları Sonlandırabilir!

Bizim Rosa ve Karl'ı anarken aynı zamanda onların emperyalist savaşlara ve sömürgeciliğe karşı mücadelelerini anıyoruz. Onlar Alman emperyalizminin sömürge, yarı sömürge ve bağımlı ülkelerdeki cürümlerine karşı kararlılıkla mücadele yürüttüler. O dönemde onlar öncelikle bugünkü Namıbya'da (Güneybatı Afrika) Herero ve Nama'lara karşı yürütülen Alman soykırımını, Alman emperyalizminin Osmanlı İmparatorluğu'ndaki yayılmacılığını ve onların Ermeni ulusuna yönelik soykırımdaki ortaklığını teşhir ettiler.

Onlar bu tavırları ile bugün bizim için Balkanlardaki, Batı- ve Orta Asya'daki ve Afrika'daki emperyalist saldırıya karşı mücadelede unutulmaz örneklerdir. Rosa ve Karl'ın ardılları olarak biz öncelikle **bizim "kendii" emperyalizminin ezdiği ve sömürdüğü halklara**

karşı **enternasyonal yükümlülüklerimizi ve onlarla dayanışmamızı** vurguluyoruz.

Onlar emperyalist savaşa karşı kararlı öncü savaşçılardı. **Rosa Luxemburg** Birinci Dünya Savaşı'nın ön günlerinde yapı-

lan savaş karşıtı gösterilerde yaptığı konuşmalarda hep şu soruları dile getiriyordu:

Bir Alman işçinin, kendisi gibi sömürülen ve ezilen konumda olan bir Fransız işçisini düşman olarak görmesinin bir gerekçesi olabilir mi? İşçiler neden kendilerini ezenlerin çıkarları için birbirlerini kırımdan geçirsinler? Mayıs 1914'te yaptığı bir konuşmada o şunu talep ediyordu: *"Ordu bugünkü devletin can damarıdır. Bütün gücümüzü ona karşı yönlendirmeliyiz"*⁵. Frankfurt/Main'da yapılan bir mitingde, savaş hizmetini ret etme çağrısı yaptığında, "vatan haini" ilan edildi ve takibat altına alındı. Ona karşı "yasalara uymama ve devlet güçlerine itaatsizliğe çağrı yapmak" suçlamasıyla açılan davada bir yıl hapse mahkûm edildi.

Karl Liebknecht 2 Aralık 1914'de o zamana dek SPD'nin parlamento fraksiyonundaki tek milletvekili olarak fraksiyon disiplinine uymadı ve **savaş kredilerine** karşı oy kullandı. 1915 ilkbaharında Almanya'da yeniden işçilerin savaş karşıtı gösterileri başladı. 1 Ocak 1916'da Karl sonradan **KPD'ne dönüşen** Spartakus Birliği'nin öncülünün (illegal) kuruluşunda yer aldı. **1 Mayıs 1916'da** Berlin'de 20.000 kişinin katıldığı savaş karşıtı bir mitingde yaptığı ve **"Kahrolsun Savaş/Kahrolsun Hükümet!"** sloganları ile biten konuşması nedeniyle derhal tutuklandı. Hakkında vatan hainliği suçlaması ile dava açıldı. Davanın başladığı gün olan 28 Haziran 1916'da 50.000 işçi onunla dayanışma grevi yaptı. Biz bugün yürüyen ve kendi burjuvazimizin içinde yer aldığı emperyalist savaşlara ve büyüyen savaş tehdit ve tehlikesine karşı ve sahtekârca "Barış misyonu" olarak adlandırılan emperyalist savaşlara karşı sokağa çıktığımızda Karl ve Rosa bizim için yolumuzu aydınlatan örneklerdir.

Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht ile Sosyalizm ve Komünist Parti için:

Bugünkü reformistlerin iddialarının tersine Rosa ve Karl tutkulu bir biçimde Komünizmi ve Komünist Partisi'nin gerekliliğini savundular. Karl KPD'nin kuruluş kongresinde şöyle diyordu: *"Kararlı bir biçimde ve hiçbir şeye aldırış etmeden proletaryanın çıkarlarını savunan bir parti, ruhunda ve iradesinde sağlam ve birlik içinde olan bir parti, berrak bir programa sahip olan bir parti, amacı ve amaca giden yolda araçlarını net bir kararlılıkla seçmiş olan bir parti, sosyalist devrimin çıkarları ve sosyalist dünya devriminin çıkarlarının gerekli kıldığı, yolundan*

3 "Spartakus Mektupları", Spartakus Nr. 10, Ağustos 1918, s. 437, Dietz Verlag 1958, Alm.

4 Luxemburg, "Küçük burjuva mı yoksa Proleter Dünya Politikası mı", 19.08.1911, cilt 3, s. 30

5 Luxemburg, "Militarizm ve İşçi Sınıfı Üzerine", cilt 3, s. 444

saptırılmaya izin vermeyen kararlılığa sahip bir parti.”⁶ Rosa ve Karl’ı ve onların KPD’sini gözden düşürmek için bütün reformist ve her renkten oportünistlerin hep yeniden piyasaya sürdükleri ve **Rosa Luxemburg’un** hapiste iken

kaleme aldığı ve sağlığı döneminde yayınlanmamış olan **Rus Devrimi üzerine bir yazı** vardır. Bununla ilgili olarak biz, Rosa’nın KPD’nin kurulmasına bizzat öncülük edenlerden biri olduğuna dikkat çekeriz. Rosa KPD’nin kuruluş kongresinde yaptığı konuşmada Rus Devrimi’ni şöyle değerlendirir: “Eğer birileri bizim üzerimize Rus Bolşeviklerini karalayarak gelirse, onlara şunu sorarız: Siz bugünkü devrimin ABC’sini kimden öğrendiniz? Ruslardan aldınız onu. ... **Dünya devriminin ilk şiarlarını dillendiren devrim Rus devrimi idi.**”⁷ O aynı zamanda Kızıl Bayrak (KPD Yayın Organı) için yazdığı bir makalede **Almanya’daki gelişme perspektifi** konusunda şunları yazıyordu: “Almanya Komünist Partisi proleter devrimin vurucu gücü olarak burjuva toplumun mezar kazıcısı olacaktır. Şimdi bütün gücümüzle bu işe sarılmamız... Görevimiz objektif ilişkilerin bu propagandasını coşkuyla, bırakılırlıkla ve enerjik biçimde desteklemek ve yönlendirmektir. **Alman proletaryasını sınıf egemenliğini paramparça edecek güçlü bir çekiç haline getirmek, Almanya Komünist Partisi’nin tarihi misyonu budur.**”⁸

En başta Lenin olmak üzere Rus Bolşevikleri, enternasyonal alanda yürüyen tartışmalarda Alman Komünistlerine birlik adına çok uzun süre SPD’den ayrılmayarak yanlış yaptıkları haklı eleştirisini getirdiler. Rosa ve Karl evet, önce SPD, sonra da Bağımsız Sosyal Demokrat Parti’den(USPD) çok geç koparak yanlış yaptılar.

1919 Ocak ayındaki devrimci ayaklanmada, işçilere, onların silahlı ayaklanmasında yol gösterecek, önderlik edecek yetkinlikte bir komünist partisi yoktu.

Spartakus Birliği’nin, KPD’nin, Rosa ve Karl’ın muazzam mücadelelerinin **olumlu ve olumsuz deneyimlerinden** öğrenmek biz bugünün komünistleri için şu anlama geliyor: Ülkelerimizde **Marksist-Leninistlerin, komünistlerin birliği** için yorulmak bilmeden çalışmak zorundayız. Komünist partisinin yaratılması görevini **esas görev** olarak bütün gücümüzle birlikte ele almalıyız. Komünist bilinci işçi sınıfı hareketi içinde yerleştirmek için, kendimizi bütün reformist ve oportünistlerden, işçi sınıfının sahte dostlarından tereddüt etmeden ayırmalıyız.

Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht’in katledilmelerinin yüzüncü yıldönümünde bu **iki büyük enternasyonalist devrimci ve proleter devrim savaçısını** saygı ile anıyoruz. Bizim için onlar eski zamanlarda kalmış tarihi kişilikler değildir. **Hayır, onlar bizim bugünkü müca-**

delelerimizde de bize yol gösteren, etkin olan, yaşayan ve bize güç ve cesaret veren yoldaşlarımızdır. Bizim **ülkelerimizde ve dünya çapında emekçiler bugün** de özel olarak kapitalizmin en son aşaması olan emperyalizmin yarattığı şartlar altında yaşıyor. Büyük yıkım getiren İkinci Dünya Savaşı ertesinde Batı Avrupa’da yaşanan relatif kısa kalkınma döneminden sonra, 1980’li yıllarda yaşanan “neoliberal dönüşüm” le birlikte işçi sınıfının yaşam şartlarında sürekli bir kötüleşme yaşanmaya başlandı. Bunun istisnası keskin sınıf mücadelesi sonucu burjuvazinin geçici olarak tavizler vermek zorunda kaldığı durumlardır. Özellikle 2008 krizinden bu yana Avrupa’da da sistem tarafından yoksulluğa ve sefalete itilenlerin sayısı her yıl artıyor. Emperyalist çağda kapitalizmde vahşi rekabet büyük tekelci şirketler arasında acımasız rekabet olarak gösteriyor kendini. Bu büyük tekeller kendi çıkarlarını “kendi” devletleri veya devlet grupları üzerinden bütün dünyada gerçekleştirilmeye çalışıyor. **Kâr payı için yürüyen bu küresel kavga**, kaçınılmaz olarak hep yeniden ham maddeler, pazarlar ve stratejik pozisyonlar için bölgesel ve dünya çapında **savaşlara** götürüyor. Bu savaşların **esas kurbanları yeni sömürgele bağımlı ülkelerin** işçi ve halk yığınları. Bunlar, açlık, savaş sefaletleri ve yerlerinden sürülme ile doğrudan karşı karşıyalar. Fakat Avrupa’da olduğu gibi, yüksek derecede **gelişmiş kapitalist-emperyalist merkezlerde de yoksulluk** ve işçilerin sefalete sürüklenmesi gözle görülür biçimde artıyor. Devrimci komünistler olarak bizler, Batı Avrupa’da başarsız olan proleter devrim deneyimlerinin 100 yıllık tarihinin de bilincinde olarak, Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht’in 1918’de yürüdükleri devrimci yolun, işçi ve emekçi kitleleri yeni bir dünyaya götüreceğine eminiz.

Rosa ve Karl’ın gösterdiği yoldan işçi sınıfının iktidarını ele geçirmesi ve baskı ve sömürünün olmadığı sosyalist, komünist bir geleceğe yürünmesi için mücadele ediyoruz.

6 Liebknecht, “USPD içindeki kriz”, 30.12.1918, cilt IX, s. 674
7 Luxemburg, “Program üzerine Konuşma”, 30.12.1918, cilt 4, s. 496
8 Luxemburg, “Birinç Parti Kongresi”, 03.01.1919, cilt 4, s. 514f

صدمین سالگرد قتل روزا لوکزامبورگ (Rosa Luxemburg)

و

کارل لیبکنشت (Karl Liebknecht)

یادمانی از «روزا» و «کارل» -

با وجود همه این‌ها انقلاب جهانی پرولتاریائی نظام امپریالیستی را نابود خواهد کرد!
و انسان در کمونیسم رهائی خواهد یافت!

در 15 ژانویه 1919 کارل لیبکنشت (Karl Liebknecht) و روزا لوکزامبورگ (Luxemburg Rosa) در برلین به دستور وزیر جنگ رایش آلمان، «نوسکه» (Noske) توسط سربازان رایش در زندان به قتل رسیدند و بدین ترتیب انقلاب نوامبر 1918 توسط «حزب سوسیال دمکرات آلمان» (SPD) - دولت اِبرت /شیدمان (Ebert/Scheidemann) برای منافع بورژوازی آلمان سرکوب شد. در سال‌های مبارزات خونین ژانویه 1919 جامعه کارگری پرولتاریائی - انقلابی و رهبری آن بطرز وحشیانه‌ای مورد تعرض قرار گرفتند. تنها دو هفته قبل، در سی‌ام دسامبر 1918 زیر فشار این دو رفیق - روزا و کارل - حزب کمونیست آلمان (KPD) سرانجام ولی دیر ایجاد شد. لازمه قیام انقلابی در آلمان رهبری پرولتاریائی است، حزب مبارز کمونیستی‌ای که متشکل از بهترین مبارزین پرولتاریا بوده و مبرا از هرگونه عظمت‌طلبی و فرصت‌طلبی باشد. تنها چنین حزبی قادر خواهد بود جنبش انقلابی علیه جنگ را به دیکتاتوری پرولتاریا و کسب همه جانبه قدرت سیاسی توسط طبقه کارگر و سوسیالیسم رهنمون گردد.

تنها از این راه امکان پایان دادن به جنگ‌های امپریالیستی در آلمان وجود داشت. ولی ضد انقلاب بورژوازی به رهبری «حزب سوسیال دمکرات آلمان» بر پرولتاریای رزمنده پیروز شد.

روزا لوکزامبورگ و کارل لیبکنشت - تحت هدایت (KPD) ، که توسط آن‌ها ایجاد شده بود، در تضاد کاملی با سیاست «حزب سوسیال دمکرات» قرار داشتند که در جنگ جهانی اول در کنار امپریالیسم آلمان قرار گرفته بود. آن‌ها به این توهم دامن می‌زدند که بدون انقلاب و از طریق گفتگو با امپراطور می‌توان به جنگ خاتمه داد و از طریق اصلاحات به سوسیالیسم دست یافت.

انقلاب اکتبر 1917 به رهبری لنین و بلشویک‌ها به جنگ در روسیه خاتمه داد و تاثیر بسزائی در جنبش انقلابی در سراسر جهان و بخصوص آلمان داشت.

در ماه مه 1915 کمی کمتر از یکسال قبل از شروع جنگ جهانی اول کارل لیبکنشت در اعلامیه‌ای نوشت "دشمن اصلی خلق آلمان در خانه خودی است: امپریالیسم آلمان، شریک جنگی آلمان، دیپلماسی مخفی آلمان"¹
کمی قبل از شروع انقلاب نوامبر 1918 روزا لوکزامبورگ اهداف جنبش کارگری انقلابی را چنین فورمولبندی می‌کند:
"سوسیالیسم بدین معنا نیست که در پارلمان گرد هم آئیم و قوانینی را تصویب کنیم، سوسیالیسم برای ما به معنای سرکوب طبقه حاکم با بیرحمی تمام است که پرولتاریا در مبارزاتش مجبور به اعمال آن است"²

کی به ما خیانت کرد؟... سوسیال دمکرات‌ها!

قتل روزا و کارل، آگاه‌ترین و مصمم‌ترین پیشتازان مبارزه برای سوسیالیسم در آلمان آن زمان، نقش ضد انقلابی سوسیال دمکراسی را در آغاز قرن بیستم هرچه بیشتر آشکار کرد. (SPD) این حزب اشرافیت کارگری که همواره ادعای نمایندگی خیل وسیع توده‌ها را داشته و دارد، بارها ثابت کرده‌است که در مواقع حیاتی همیشه در کنار سرمایه انحصاری، برای سرکوب سیاسی جنبش کارگری در درون (قوانین اضطراری و پلیس) و سیاست‌های جنگی امپریالیستی (افغانستان نابودی یوگسلاوی!) در بیرون قرار داشته و دارد.

از سوسیال دمکراسی در حال سقوط باید تشکر کرد که باموقیبت‌های ظاهری در دهه 1970 و در اواخر قرن بیستم، به طبقه سرمایه‌داری حاکم امکان داد تا کارگران و توده مردم را 100 سال بعد از انقلاب نوامبر 1918 از نظر ایدئولوژیک - سیاسی در سطح نازلی نگهداشته و سرکوب کند.

بعد از قتل رهبران حزب کمونیست (KPD) سوسیال‌دمکرات‌ها در آلمان مستقیم و غیر مستقیم از سرکوب انقلابیون و مبارزات ضدفاشیستی در هامبورگ، (Hamburg) راین (Rhein) و روهر (Ruhr) و در آلمان میانی (Mitteldeutschland) پشتیبانی نمودند. حزب سوسیال‌دمکرات علاوه بر اینها با نظامی‌گری ضد کمونیستی‌اش (ماه مه خونین 1929 در برلین) و انشعاب طبقه کارگر، راه را برای صعود فاشیسم هیتلری باز نمود. در اتریش سوسیال‌دمکرات‌ها سرکوب انقلاب نوامبر، از جمله قتل شش کارگر انقلابی در کشتار «پنجشنبه سبز» در وین در آوریل 1919 را سازماندهی می‌کردند. در ادامه این تعرضات حزب سوسیال دمکرات اتریش مسئول کشتار پلیس در روز 15 یولی 1927 در مقابل کاخ دادگستری بود که منجر به مرگ 90 نفر و صدها زخمی شد. این حزب قبل از آن هم مسبب شکست سخت مبارزات فوریه 1934 می‌باشد.

در مقابل این سیاست بورژوائی هواداری از امپریالیسم، سوسیال دمکرات‌ها روزا و کارل در 1918 مدام می‌گفتند "واقعیتی است که باید طبقه کارگر آنرا آموخته و درک نماید و از آن نتیجه‌گیری کند که با امپریالیسم، جنگ، غارت و انقیاد خلق‌های

دیگر، قانون شکنی و سیاست قهر آمیز زمانی می توان مبارزه کرد که با سرمایه داری به جدال پرداخت و در برابر کشتار سیاسی خلق ها در سطح جهانی انقلاب اجتماعی را سازماندهی کرد. اگر درون سیاست های امپریالیسم به دنبال پیدا کردن راه کمک و یا پیدا کردن اسباب حل مشکلات آن باشیم و با طوفان ها و سختی های آن مقابله نکنیم بلکه آنرا به آنچه که بوده است برگردانیم، سیاستی نه پرولتاریائی بلکه خرده بورژوازی و ناامیدانه پیش گرفته ایم. این سیاست در واقع چیزی جز دفاع از امپریالیسم گذشته در برابر امپریالیسم آینده نیست.³

تنها انقلابات سوسیالیستی قادرند به جنگ های امپریالیستی خاتمه دهند!

بزرگداشت و یاد روزا لوکزامبورگ و کارل لیبکنشت از مبارزاتشان علیه استعمار و جنگ های امپریالیستی جدانشدنی است. آن ها قاطعانه به مقابله با جنایت های امپریالیسم آلمان در مستعمرات، نیمه مستعمرات و کشورهای وابسته برخاستند. آن ها در آن موقع کشتار خلق های هرورو (Herero) و ناما (Nama) در نامیبیا (Namibia) امروز (جنوب غربی آفریقا) و نیز سیاست توسعه طلبانه امپریالیسم آلمان در امپراطوری عثمانی و شرکت آن را در کشتار ملت آرامنه افشا کردند. آن ها برای ما امروز خاطره ای فراموش نشدنی در مبارزه علیه تجاوز امپریالیستی در بالکان، در غرب - و آسیای میانه و آفریقا هستند. ما با الهام از سیاست روزا و کارل بر وظیفه بین المللی و همبستگی مان بخصوص با خلق های تحت ستم واستعمار امپریالیسم "خودی" تاکید می کنیم!

روزا و کارل پیشروان قاطع و مبارز علیه جنگ های امپریالیستی بودند. روزا در آستانه جنگ اول جهانی امپریالیستی بارها این سوال را مطرح کرد "چه دلیلی دارد که یک سرباز آلمانی، یک سرباز فرانسوی را دشمن خود پندارد که در همان وضعیت سرکوب و استثمار قرار دارد؟ به چه دلیلی باید آن ها برای منافع سرکوبگرانشان همدیگر را سلاخی کنند؟" در سخنرانی ماه مه 1914 خواستار این شد که "ارتش عصب زندگی دولت امروزی است و درست علیه آن باید تمامی قدرت خود را متمرکز کنیم"⁴ هنگامی که او در گردهمایی در فرانکفورت/ماین (Frankfurt/Main) خواستار امتناع از رفتن به جنگ شد به عنوان «خان به سرزمین پدری» مورد پیگرد قرار گرفت. روزا هم به دلیل "دعوت به سرپیچی از دستور مقامات رسمی" مجرم اعلام و به یک سال زندان محکوم شد.

کارل لیبکنشت بعنوان اولین نماینده «حزب سوسیال دمکرات آلمان» به مخالفت با اجبار فراکسیون حزبی برخاست و در 1914/12/2 علیه دریافت قروض جنگی رای داد. در آغاز سال 1915 شعله های تظاهرات علیه جنگ توسط کارگران برافروخته شد و در اول ژانویه 1916 کارل لیبکنشت در تاسیس غیر علنی حزب کمونیست آلمان که بعدها به «اتحادیه اسپارتاکوس ها» معروف شد، شرکت کرد. او در اول ماه مه 1916 فعالانه در تظاهراتی در برلین که 20000 نفر شرکت داشتند سخنرانی کرد و به دلیل طرح شعارهای "مرگ بر جنگ"، "مرگ بر دولت" سریعاً بازداشت و به اتهام خیانت به کشور بازداشت شد. در روز آغاز محاکمه (28 یونی 1916) 55000 کارگر در پشتیبانی از او اعتصاب کردند. اگر ما امروز به چالش با تهدید شرکت بورژوازی خودی در جنگ های جاری امپریالیستی از هر نوع آن از جمله «ماموریت های صلح آمیز» برمی خیزیم و تظاهرات می کنیم روزا و کارل برای ما مشعلی فروزانند.

همراه با روزا لوکزامبورگ و کارل لیبکنشت برای سوسیالیسم و حزب کمونیسم

برخلاف ادعاهای رفرمیست های امروزی، روزا و کارل سرسختانه برای کمونیسم و ضرورت ایجاد حزب کمونیست مبارزه کردند. «کارل در تاسیس حزب کمونیست آلمان» می گوید "حزبی که قاطع و بدون گذشت منافع پرولتاریا را در نظر داشته و تجلی وحدت اراده طبقه کارگر در نظر و عمل باشد، حزبی که برنامه روشنی داشته، حزبی که هدف و راه رسیدن به آن را با عزمی راسخ و قاطع دنبال کند و دچار آشفتگی و سردرگمی نباشد، حزبی که در آن ابزاری بکار گرفته شود که خواستار برآورده کردن منافع انقلاب سوسیالیستی و آرمان های انقلاب سوسیالیستی جهانی باشد"⁵. برای اینکه «حزب کمونیست آلمان» را بنام کنند، اصلاح طلبان و فرصت طلبان رنگارنگ همواره به ارثیه به جامانده ای که روزا در زندان انفرادی قبل از مرگش در باره انقلاب روسیه نوشته (!) است اشاره می کنند. در این باره باید روشن بگوئیم، روزا لوکزامبورگ که سهم بسزائی در تدارک و تاسیس (KPD) داشت در روز ایجاد حزب می گوید "در جواب به آنها نیکه امروز به انقلاب بلشویست-های روسیه تهمت و افترا می زنند می گوید: شما کجا الفبای انقلاب امروزیتان را یاد گرفته اید؟ از روس ها، شما آنرا از روس ها دارید... این انقلاب روسیه بود که اولین شعارهای انقلاب جهانی را سر داد!" او همزمان در «پرچم سرخ»-ارگان حزب کمونیست آلمان (Rote Fahne) به دورنمای آلمان اشاره دارد و بر این نکته تاکید می کند "که حزب کمونیست آلمان بمثابه پیشتاز انقلاب پرولتاریائی گورکن جامعه بورژوازی خواهد بود حال زمان آن فرا رسیده است که با تمامی قدرت به کار مشغول شویم... وظیفه ماست که از تبلیغ مناسبات واقعی با روشنی و حرارت و اشتیاق تمام پشتیبانی و هدایت نمائیم. پرولتاریای آلمان را به چکش قدرتمندی تبدیل کنیم که حاکمیت طبقاتی را خرد نماید، این پیام تاریخی حزب کمونیست آلمان است"⁶

همانطور که بلشویک های روسیه بخصوص لنین در بحث های بین المللی بدرستی انتقاد می کنند، دیر بودن تشکیل حزب کمونیست آلمان است. به نظر آن ها روزا و کارل و کمونیست های آلمان زمان طولانی را در «حزب سوسیالیست آلمان» و بعداً در «اتحادیه مستقل سوسیال دمکرات» (USPD) ماندند بطوریکه قیام ژانویه 1919 از حزبی با تجربه که کارگران را برای قیام مسلحانه سازماندهی کند محروم ماند.

آموزش از تجارب مثبت و منفی «اتحادیه اسپارتاکیست‌ها» و «حزب کمونیست آلمان» و مداخله موثر «روزا» و «کارل» برای ما کمونیست‌ها امروز بدین معناست: برای اتحاد مارکسیست-لنینیست‌ها و کمونیست‌ها خستگی‌ناپذیر مبارزه کنیم و تشکیل حزب کمونیست را با تمامی قوا به پیش برده و با مرزبندی ایدئولوژیک - سیاسی علیه اصلاح‌طلبان و فرصت‌طلبان این دوستان دروغین طبقه کارگر را افشا و آگاهی سوسیالیستی را درون جنبش تحکیم نماییم.

در صدمین سالگرد قتل این دو انترناسیونالیست برجسته و پیشتازان مبارزه برای انقلاب پرولتاریائی، یادروزا لوکزامبورگ و کارل لیبکنشت را گرامی می‌داریم. آن‌ها اسطوره‌های تاریخی از گذشته‌های دور نیستند، نه، آن‌ها رفقای هستند که در مبارزات ما همواره حضور داشته و به ما نیرو و جسارت می‌بخشند.

همانند گذشته توده‌های زحمتکش در کشورهای ما و سراسر جهان اساساً در شرایطی همانند آنچه که امپریالیسم بمثابه آخرین مرحله تکامل سرمایه‌داری پدید آورده‌است زندگی می‌کنند. بعد از نسبتاً یک دوره کوتاه رونق در اروپای غربی، بعد از جنگ ویران‌کننده جهانی دوم، بعد از "نقطه عطف نئولیبرالیسم" در سالهای 1980 در اینجا هم وضعیت معیشتی طبقه کارگر مستمراً بدتر شده‌است. هرچند که تسهیلاتی را ولی نه در مبارزه حاد علیه بورژوازی بدست آورده اند. بخصوص بعد از بحران سال 2008 در اروپا هر ساله تعداد انسان‌هایی که به فقر و نکبت رانده می‌شوند افزایش می‌یابد. سرمایه‌داری در عصر امپریالیسم وارد یک رقابت خشن و مرگبار بین کنسرن‌های بزرگ انحصاری شده‌است که بر فراز دولت‌ها و دست‌جات دولتی در صدد تامین منافع خویش‌اند. این مبارزات در سطح جهانی جهت دستیابی به مواد خام، بازارهای فروش و مواضع استراتژیکی، ضرورتاً به جنگ‌های منطقه‌ای و جهانی منجر می‌گردد. قربانیان اصلی این درگیری‌ها کارگران و توده‌های خلق در کشورهای نومستعمره و وابسته‌اند که بلافاصله با فشار گرسنگی، نکبت جنگ و آوارگی مواجه‌اند. همچنین در مراکز کشورهای پیشرفته سرمایه‌داری - امپریالیستی، مانند اروپا، فقر خزانده و تنگدستی توده‌های کارگر هم کاملاً چشمگیر است.

ما بعنوان کمونیست‌های انقلابی - نه فقط بدلیل تاریخ انقلابات شکست خورده در اروپای غربی در صد سال اخیر، اطمینان کامل داریم، افق انقلابی‌ای که توسط روزا لوکزامبورگ و کارل لیبکنشت در سال 1918 بروی کارگران و توده‌های خلق گشوده شده‌است نوید دهنده دنیای نوینی خواهد بود. استوار در راهی که روزا و کارل نشان داده‌اند برای کسب قدرت طبقه کارگر، جهت دستیابی به سوسیالیسم و یک آینده کمونیستی بدون سرکوب و استثمار مبارزه کنیم.

پانویس‌ها:

- 1 - کارل لیبکنشت، "دشمن اصلی در خانه خودی است"، اعلامیه مه 1915
- 2 - روزا لوکزامبورگ، سخنرانی درگردهمایی حزب مستقل سوسیال دمکرات در برلین بزرگ، 15 دسامبر 1918
- 3 - روزا لوکزامبورگ انتخابات جلد 3 ص 30
- 4 - روزا لوکزامبورگ در باره نظامی‌گری و طبقه‌کارگر جلد 3 ص 444
- 5 - کارل لیبکنشت مجموعه آثار جلد 9، ص 67
- 6 - روزا لوکزامبورگ جلد 4، ص 616

Januar 2019

Bolschewistische Partei (Nordkurdistan/Türkei) – BP (KK/T)

mail@bolsevikparti.org ★ www.bolsevikparti.org

K. İnan • 12 rue de Rome • Boite Postale No: 287 • 67000 France

Initiative für den Aufbau einer Revolutionär-Kommunistischen Partei Österreich – IA ★ RKP

ia.rkp2017@yahoo.com ★ www.iarkp.wordpress.com

Stiftgasse 8 • A 1070 Wien • Österreich

Trotz alledem! (Deutschland) – TA

trotzalledem1@gmx.de ★ http://trotzalledem.bplaced.net

Postfach 48 • 73550 Waldstetten • Deutschland